

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Historiae ecclesiasticae saeculi ... XVI supplementum

Fecht, Johann

Francofurti et Spirae, 1684

VD17 VD17 3:315948Z

XX.

[urn:nbn:de:bsz:31-122751](#)

Hoc me etiam malè habet, quod nunc in tertiis literis admones, ut animi nostram perpetuam obseruemus. Ego, charissime Domine Erasme, de tua non dubito, ita æquum fuerit opinor, ut & de mea non dubites, quod te, ut facias, etiam atque etiam rogo. Quod non respondeo, negotia obstant: quod vero doleo tuum abscessum, amor in causa est. Cæterum, quantum potui, te haestenus & defendi & defendo, sed mundus hic qualis sit, vides. Mea parum refert ubi sis, modo tibi bene sit, sed quod tali amico privor, non potest non male me habere. Quæ ego de loco vereor, non sunt committenda literis. Cæsarem ex Africa victorem redeuntem jam in Italiam audimus. Ferdinandum nunc etiam à Turcis timeri constans fama est. Tu bene vale & me ama. Friburgi Brisgoiae, Anno MD XXXV. quarto Idus Septembr.

Ignosce ineptitudini, nam tot sum obrutus negotiis, ut vix hæc potuerim scribere.

XX.

Viro optimo atque eruditissimo D. Erasmo

Roterodamo. S. P.

Accepì abs te, Erasme Charissime, unas atque alteras literas & eas legi, quas ad Reverend. patrem, Episcopum Londinensem, dedisti. Quod calculi morbo, qui tetam diu torcit, successit is, qui Linacro fatalis fuit, (obiiit Linacer. 20. Octobr. 1524.) quanquam divina bonitas & virtus tua ejusmodi mala tibi vertunt in bonum, nos tamen amiculi tui, qui nunquam animæ tuae bonitatem valde gratulari possumus, ut non interim simus pro humana infirmitate de corpore tuo solliciti, perquam molestè ferimus, idque non tua tantum causa, cui tam prospera cupimus & precamur omnia, quam nobis: sed vel præcipue totius orbis Christiani studio, ne morbus iste opera tua clarissima, quibus Christianam pietatem promoves, interturbet, quæ DEUM precor, ut properè tibi & feliciter contingat absolvere. Sed ante omnia quod adhuc deest hyperaspisti, quo opere nec ceteris omnibus fructuosius, nec amicis tuis jucundius, nec tibi vel speciosius vel magis necessarium potes excogitare. Vix credas profecto, opus illud quam avidè omnes expectent boni: Contra improbi quidam, qui aut Lutherò student, aut tibi invident, ex ista rescribendi mora gestire vindentur & crescere. Quod si intermisisti, dum alia quædam interim perficeres, veluti institutionem Christiani matrimonii, quod Regina Serenissima merito facit maximi, id quod ipsa re brevi, ut spero, senties, æquo animo dilationem fero. Si ut rem tractes per ocium accuratius, etiam valde gaudeo, cupio enim eam

eam partem tractari diligentissimè. Sin id est in causa, quod quidam ferunt periculi metum ejus operis meditationem excusasse tibi, ne audeas ulterius progredi, nec satis mirari possum, nec dolori meo moderari. Prohibeat Deus, Erasme dulcissime, qui tot labores, tot pericula, tot herculeas ærumnas exantasti, qui sudoribus & vigiliis, ut prodestes Orbi, dulces omnes ætatis annos impendisti, ne nunc tam misere incipias deamare morbos, ut potius quam perdas calculum DEI causam velis deserere. Non vereor, ne nunc objicias mihi comicum illud: Omnes cum valemus &c. & : tu, si hic es, aliter sentias. Evidenter de me neque polliceri possum nec sperare quicquam, qualia dete propter egregia pectoris in DEO fortis fidantisque specimina mortales omnes expectant. Quod animi robur quia ad extremum vitæ tuæ actum pulcherrimè præstiteris sis, nunquam dubitare possum, etiam si catastrophe foret turbulentissima. Nunquam enim posses non confidere, qui tragediam explicaret, propitium è machina ad futurum Deum. Tantum abest, ut nunc te timor obruat, ubi, quantum ego video, non multum subest causa. Nam si quid in hoc negocio fuerant intentaturi Lutherani, hoc, vel priusquam responderas quicquam, videntur fuisse facturi, sic enim fecissent, ne rescriberes, aut si scripta volebant ulcisci, furias suas effudissent edito libello primo, quo sic depinxisti belluam, sic ejus incessorem spiritum demonstrasti digito, ut fumidum illum ac tartareum dæmonem velut Cerberum extractum ex inferis mortalibus visibilem spectandumque exhibueris. Nunc profecto quid superstis periculi, non video, quod non imminaret ex aequo, etiamsi nihil addideris amplius. Nam quum ad calumnias ejus in te responderis, cum eum calamis tui stylo perfoderis, quum superstis tantum tractatio scripturarum, cum eam partem te diligenter executurum prioris partis mille exemplaribus, velut rotidem syngraphis, toti orbi fidem tuam obstrinxeris, ne nunc DEI causam prosequaris, qui tuam peregisti, & quæ publicè promisisti persolvas, præsertim cum possis tam facile, nec Lutherus ipse tam excors est, ut velit sperare, nec tam improbus, ut audeat postulare. Quanquam cura optet te tacere, non dubito, quantumvis fingat magnificum cui contemptum in epistola illa ad te, dici non potest, gloriofa ne magis an stulta. Sed tamen satis sibi conscientis est, quam mera glacies reddantur, expedente te, quæ nunc satis per se frigent, misera illa glossemata, quibus clarrisimas scripturas laborat obscurare. Ceterum quoniam ipse iste in re præsente ades, nos longè absimus, si quid in respondendo periculi vides, quod nec ipse declarare, nec nos divinare possumus, istud saltē quæso te exoremus, ut secreto responsum scribas & per fidum aliquem ministram huc transmittas ad nos, bona fide curabitur & ab Episcopo Londinensi omnium, ut scis, integerissimo & tui amantissimo & à nobis, ne in publicum unquam prodeas, nisi tuto. Pictor tuus, Erasme charissime, mirus est artifex, sed vereor ne non sensu-

ius.

ris sit Angliam tamfœcundam ac fertilem, quam sperarat. Quanquam ne
reperiatur omnino sterilem, quoad per me fieri potest, efficiam. Optime factum,
quod edito libello opinionem, quam de te sparserant impii, quasi Carolstadii
favilles haeresi, pulcherrimè confutasti & illius nebulonis technas, qui libro
germanicè scripto eam famam seminaverat, elufisti. Quia de te quanquam
aliquando, si tibi DEUS concedat ocium, cuperem in fidei nostræ comprobatio-
nem tractatum aliquem abs tuo pectori tuendæ veritatis organo commodissimo
proficiisci, tamen ita sum de hyperaspiste sollicitus, ut nihil tibi tam cordi
esse cupiam, ut quo minus id operis quamprimum perficias, alio tuas curas &
cogitationes avocet. Vale, Erasme, mortalium omnium charissime. Ex Aula
Grenuici, XVIII. Decembr.

Toto pectori plusquam totus tuus.

Thomas Morus.

X XI.

S. P. (Post excusationem audaciæ scriptio[n]is.)

HAbes hic in collegio Sorbonico, qui tibi optimè volunt, sed quod sentiunt,
mussare coguntur verius quam proferre. Nam è quorundam tyrannis pro-
gressa est. Tertius jam annus agitur, ex quo cum Theologis versor frequentissime
nimirum qui in ædibus illorum habitem. Gaudent plurimum, qui nominis tui stu-
dioſi sunt, quod tām modestè responderis ad determinationes illas à Radio excusas.
Verebantur enim, ut universitate facultati notam apud posteros inureres, id quod tuo
jure facere potuisses. Plura de hac re scriberem, sed temerarium me judicares, sat
scio, qui literis committerem, quæ possent & me & illos gravare invidia. Sæpe nū-
mero indolui, quod te viderem quorundam Sycophantis toties à seriis studiis avo-
cati. Efferunt Poëtae Herculis & Thesei constantem diligentiam in tam paucis
monstris domandis, sed quid de te dicturi fuissent, qui tot undique in tuam permicem
ingruentia monstra simul conficias, cum illos nunquam vel duobus congregelloſ fuſſe
legamus? Sed dabit DEUS iis quoque finem. *Quod ad Scaligeri calumnias (quem*
Jacobus Colinus, Abbas D. Ambrosii & regius ~~arayosus~~, facta literarum ~~perindea~~
sacrilegum appellare solet) nihil omnino respondere constitueris, video optimos
quosque summopere probare. Nam quisquis is fuerit, nihil aliud quam secura est
& ridiculus anilium deliramentorum exaggerator. Sunt hic, qui in autore etiam
communem sensum desiderant. Arbitror audivisse te Comædiam, nuper hic
publi-